

Po pošti prejemam:

nelo eto naprej 26 K — h
 pol leta » 13 » — »
 detrt » 6 » 50 »
 mesec » 2 » 20 »

V upravnīātāvu prejēman :

	za
celo ieto naprej 20 K — h	
pol ieta	10 —
četrī	6 —
mesec	1 70 —

**Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.**

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo.
nefrankovana pisma se
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme
niških ulicah št. 2. I., 17

Izhaja vsak dan, izvzeme nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 196.

V Ljubljani, v sredo, 26. avgusta 1903.

Letnik XXXI.

Peti sestanek

slov. katoliškega dijaštva.

Letošnji sestanek slovenskega katoliškega dijaštva, ki se je vršil včeraj, je pretekel nepričakovano sijajno. Iz daljnega severa so prihiteli v belo Ljubljano bogoslovci češki, iz brateške Hrvatske je bilo došlo mnogo zastopnikov, in tudi obmejne pokrajine slovenske so se odlikovale po obili udeležbi. Poleg njih je bilo na sestanku tudi nenavadno veliko število zavednih abiturijentov. Zbrana je bila lepa četa visokošolcev, bogoslovcev in abiturijentov, združenih po enakosti načel in mišljenja. Kar je pa včerajšnjemu sestanku dalo še posebno važnost, je bilo to, da je katoliško slovensko učiteljsvo, zbrano v »Slomškovi zvezi«, se udeležilo popoldanjega zborovanja in zvečer skupnega komerza.

Sestanek se je pričel s tiho sveto mašo, katero je v cerkvi Srca Jezusovega v svoji blagohotnosti daroval sam presvetli knežski ljubljanski, med mašo pa so lepo peli domači gg. abiturijenti, za kar jim bodi tukaj izrečena iskrena zahvala.

Ob 9. uri dopoldne se je nato pričelo zborovanje v dvorani »Rokodelskega doma«. V ime pripravljavnega odbora je došle goste iz vseh krajev slovenske domovine ter češke in hrvatske zastopnike v toplih besedah pozdravil gospod Grafenauer, zlasti povdarjajoč, kako lepo in stanovitno se razvija krščanska misel tudi med dijaštvom. Z malim se je pričelo pred nekaj leti, a sedaj je organizacija katoliškega dijaštva trdna in močna, da more kljubovati vsem nasprotnikom.

Za predsednika shodu je bil izvoljen g. jurist Dermastia, za prvega podpredsednika gospod theol. Žolgar, za drugega podpredsednika abit. gosp. Modic, za zapisnikarja pa gg. theol. Kogovšek in phil. Porenta.

Nato je dobil besedo theol. g. Fr. Tersegla v, ki je obravnaval „identičnost nauka in cerkve Pavlove z naukom in cerkvi, kakoršno je zasnoval Kristus“. Njegova izvajanja so bila naperjena proti moderni filozofiji sploh, ki skuša vsa verstva, zlasti pa še krščanstvo, razkrajati in jih razložiti kot rezultat naravne evolucije. Zlasti se je čbnil proti struji Nietzsche-jevi in Tolstojevi, ki označuje kot bistvo Kristusovega evangelija neko bolehalo pasivnost in „nedogmatičnost“. Predavatelj se je šestokrat tudi oziral na Harnacka in njegovo pojmovanje o »bistvu krščanstva«. Celo predavanje je bilo nekaka apologija apostola Pavla in njegovega dogmatičnega sistema. Predavatelj je najprej pokazal popolno identičnost Pavlove hamartologije (nauk o grehu) z naukom Kristusovim, ozirajoč se posebno na evangelij Janezov, kjer je kontrast med »svetom“ in »kraljestvom luči“ najbolj markantno izražen. Potem je predavatelj prešel na Pavlovo soteriologijo, t. j. dogme o odrešenju in pomenu Kristusove smrti. Dokazal je, da evangelij istotako kakor sv. Pavel polaga vso važnost Kristusovega poslanstva na njegovo zadošujočo smrt, ne pa na upliv njegove moralne osebnosti; povdarjal je nasproti moderni protestantovski dogmatičko-historičski vedi, da Pavel svojega nauka ni mogel črpati iz tujih verstev, posebno ne iz židovstva in rabinske teologije ali pa celo iz budizma.

Konečno je predavatelj pokazal popolno identičnost, ki vlada med Pavlovo in Kristusovo haritologijo, t. j. naukom o krasoti in bistvu milosti. Oziral se je zlasti na evangelij sv. Janeza, kjer tvori dogma o milosti, prerojenju in dušnem razsvitljenju nekako vodilni motiv.

Predavanje je vseskozi povdarjalo le-
poto in poezijo, ki je razlita nad dobo pra-
krščanstva in je postavljalo v pravo luč za-
htevo modernega protestantovstva po po-
globljenju (Verinnerlichung) krščanstva. (Ži-
vahna pohvala.)

V debati, ki se je zatem pričela je omenjal g. Griec, da je to vprašanje pe- reče zlasti pri Nemcih, od katerih liberalno čenopisje zanaša k nam take stvari; a po bode ta zadeva tudi pri nas kmalu prišla na dnevni red, zato se je treba dobro poučiti o teh dogmatičnih vprašanjih in o prvi zgo- dovini krščanstva.

Nato predlaga predsednik, da se odpošlje posebna deputacija k prevzvišenemu g. knezovski, ki naj se zahvali za darovanje sv. maše in mu izreče udanostno izjavo. (Navdušeno sprejeto.) — Dalje predlaga, da naj se imenom zborovalcev odpošlje pozdravna brzojavka prevz. g. biskupu Mahniču in Strossmayerju, kar je bilo istotako vsprejeto z velikim navdušenjem.

Drugo predavanje je imel phil. g. Anton Rabuza, in sicer je zelo zanimivo govoril o arheologičnih raziskavanjih na Kranjskem.

Tretja točka dnevnega reda je bilo predavanje tech. g. Vladimirja Remca, ki je v svojem interesantnem in poučnem govoru razlagal električne tokove visoke napetosti in frekvence.

S tem je bil dnevni red za dopoldne končan. (Dalie prih.)

Ogrska kriza.

Včeraj je cesar sprejel trgovinskega ministra dr. Langa in ministerskega predsednika grofa Khuena. S tem so končana posvetovanja s političnimi voditelji. V petek se vladar vrne na Dunaj, kjer se snide z angleškim kraljem in 3. septembra odpotuje k vojaškim vajam na Ogrsko.

Ker vsi politiki strogo molče o svojih pogovorih z vladarjem, morejo časniki le ugibati o sklepih. To pa je skoraj gotovo, da vladar ne bo dovolil pretiranih narodnih koncesij za ogrsko armado, na drugi strani pa se bode težko našel resen državnik, ki bi brez koncesij hotel poskusiti rešitev zamotane krize. Ker Apponyi in Weckerle več zahtevata, nego more krona z ozirom na enotnost armade dovoliti, zato bode vladar najbrže izbral onega, ki se zadovoljuje z zmernimi koncesijami.

V prvi vrsti se imenuje finančni ministar **L u k a c s**.

Ker pa se ta ne more zanašati na Apponyjevo stranko, imenuje se tudi sedanji poljedelski minister baron Daranyi. Celo grofa Khuena zopet imenujejo mej kandidati za novo ministerstvo. To pa so danes le kombinacije, ker vladar se ni še odločil. Opozicija pa že napoveduje nov boj. Pred vsem pa zahteva izredno sejo državnega zbora, da vlada jasno odgovori na vprašanje, ali misli doslužene vojake obdržati v službi do novega leta ali, kakor se govori, poklicati nadomestne rezerviste. Opozicija boče odločno pobijati vsako naredbo glede vojakov, dokler ne dobi koncesij. To je Košut tudi naglašal pri odkritju spomenika svojemu očetu, češ, da bode s tovariši nadaljeval boj za samostojnost Ogrske. Oglašajo se tudi učitelji za Košutov program. In vladna večina molči, ker nima pravega voditelja, a tudi ne poguma, da se ustavi šovinistom.

To so posledice pasivnosti bivše ogrske vlade, ki je hotela izstradati opoziciojce. V veliki zadregi pa je tudi avstrijska vlada, ki je z največjo silo rešila nagodbo v odseku. Z ozirom na mogoče nove koncesije ogrskim zahtevam pa je nagodba v poslanski zbornici v nevarnosti, da propade. Posledica more biti, da se raztrga skupno carinsko ozemlje. In za ta slučaj mora biti Avstrija pripravljena!

Dr. Bresztyenszky odstąpił.

Predsednik centralnega odbora sedanje stranke prava je po poročilu »Hrvatskega Prava« odstopil. Nato ga je prisililo odločno pisanje reškega »Novega Lista«, češ, da dr. Bresztyenszky prigodom izbiranja kandidata za zlatarski kotar ni bil dosti odločen, nego je pri tem važnem poslu popustil dr. Franku, ki je prodel s kandidaturo svojega ljubimca Kumišića. Posledice te neodločnosti se zdaj opažajo v celem zlatarskem volilnem okraju, kjer se je razvila nedostojna volilna agitacija med obema opozicijskima strankama.

Mi smo ob svojem času razjasnili, zakaj je prišlo do teh zmešnjav, pa moramo iskreno priznati, da v tej stvari ni kriv samo dr. Bresztyensky, nego ves centralni volilni odbor, ki je volilec v zlatarskem okraju brez njevega znanja postavil za kandidata Evgena Kumišča. Razume se, da je zdaj dr. Bresztyensky kot predsednik tega centralnega volilnega odbora uvidel svojo zmoto, pa je zato odstopil, kar pa ni bilo potrebno, pač pa bi moral predsednik takega odbora razviti več odločnosti in samostalnosti v strankarskih vprašanjih.

Večina stranke prava pa misli, da bo dr. Bresztyenszky še za naprej ostal na čelu tej stranki ter se je sklenilo, da se na bodočem javnem sestanku ne sprejme njegov demisija. Včeraj se je radi tega podalo več odličnih rodoljubov iz Zagreba in okolice k dr. Bresztyenszkemu v Veliko Gorico, da ga pregovoré in vzdržé še za naprej kot vrlega boritelja za narodno stvar, posebno v tem za Hrvatsko tako kritičnem času. Zdaj vsaj ne bi smelo biti v zjedineni opoziciji niti najmanjše nesloge, ker sovršnik bi se znal a takim položajem lokavo okoristiti. Če kdaj, je gotovo zdaj prepotrebno zatajevanje pri vsakem članu hrvatske opozicije. Glavna svrha domoljubnega delovanja mora zdaj biti, da se vrže sedanji zistem, medsebojni prepiri med strankami ali poedinimi člani teh strank se morejo kasneje rešiti. Le tako delo smatramo mi resnobnim, vse drugo pomeni le prazno slamo mlatiti.

Nemška ljudska stranka v Avstriji

je prišla v nemale zadrege. Poslanec Polonyi, član ogrske obstrukcije, je odkril, da je mej njegovo stranko in mej nemško ljudsko stranko v Avstriji bila že nekaj let zveza, ki se je sklenila ob navzočnosti 50 nemško-nacionalnih poslancev. Ti so odobrili mej raznimi skupnimi točkami tudi zahtevo ogrske neodvisne stranke, da Ogrje dobé madjarski armadei jezik, in si izgovorili le skupnost generalnega štaba. Polonyi sedaj očita nemški ljudski stranki, da svojih obljub ne drži in da se od njih umika. Polonyi pravi, da boče vsled tega njegova stranka skušala približati se avstrijskim Slovanom. »Reichspost« srdito napada nemško ljudsko stranko ter ji očita izdajstvo. Ako so Polonyijeve trditve resnične, tedaj bo nemškonacionalna stranka zgubila ravno tako hitro mnogo pristašev, kakor jih je hitro pridobila.

Važni sestanki.

Obisk ruskega carja na Dunaju, katerega bo spremljal grof Lambsdorf ima namen razširiti program za izvršitev reform v Turčiji. Zadnji dogodki na Balkanu zahtevajo novih sklepov, ki se store pri tem veljavneštem sestanku in se gotovo izvrši ob tej priliki tudi dogovor z Italijo. Radi tega obišče ruski car tudi laskega kralja v Rimu. Da gre ruski car v Rim ima gotovo nujne in važne vzroke, ker bi se sicer ne podal na to nevarno potovanje.

Iz brzojavk.

Italijanska kraljica v Vid-
mu. Jutri v četrtek dospe v Videm z itali-
janskim kraljem tudi italijanska kraljica He-
lena, da si tudi ona ogleda tamošnje raz-
stavo. — Zarota proti španskemu
kralju. Španska vlada oporeka najodloč-
nejše vesti o razkritju kompleta proti kralju.
To je sumljivo, kadar se tako oporeka. —
Kralj Peter med narodom. Srbs-
ki kralj Peter je s sinoma in princii v
spremstvu ministerskega predsednika nasto-
pil potovanje v notranje dežele in se je po-
dal najprej v Topolo. — Kralj Viktor
Emanuel v Parizu. Kakor javlja »Fi-
garo«, obišče kralj italijanski Pariz sredi me-
seca oktobra. Pričakuje se le še to, da pred-
sednik pritrdi obisku v tem času. — Špan-
ska kraljica na potovanju. Kra-
ljica vdova Kristina dospe jutri v Pariz na
svojem potovanju na Dunaj. V Parizu ostane
štiri dni. — Španska k namerava spreme-
niti svoje trgovske pogodbe. — Grški

kralj je prišel v Pariz. — Ločitev od Ogrske. Zveza avstrijskih industrijcev je pričela že seltaj priprave za slučaj gospodarske ločitve Avstrije od Ogrske. Posebno hoče ustvariti podlago za samostojne avstrijske carinske tarife. — Češka duhovščina je ustanovila zvezo čeških duhovnikov, ki je imela tedni občni zbor v Pragi. Imenoma Mladočehov je obljubil poslanec Blahovec, da bo stranka podpirala stremenje po zboljšanju materialnega stanja nižje duhovščine. Navzoča duhovščina je zahtevala, da oblasti duhovščino proti napadom branijo, ter se je izrekla solidarno z zahtevami češkega naroda. — Poljaki in Madjari. »Slowo Polskie« se ogreva za madjarski armadni jezik, češ, da potem morajo tudi Poljaki dobiti poljski armadni jezik. List zahteva, naj poljski klub pride na dan s tozadevno resolucijo, ter priporoča zvezo Poljakov z Madjari. »Dziennik polski« pa svrbi poljski klub, naj ne bo bolj cesarski, nego cesar. — Giljotina za usmrtitev belgrajskih kraljevih morilcev. Neka belgrajska špediterska tvrdka je dobila v ponedeljek iz Nemčije tri zaboje, v kojih so bili deli stroja. Na vožnem listu je bilo poleg besed »deli stroja« zapisano z velikimi črkami: »Giljotina za usmrtitev belgrajskih kraljevih morilcev«. In baje so v rešnici bili v zabojih deli giljotine. — Napad na nemškega misijonarja v Kini. Roparji so napadli nemškega misijonarja Homeyerja iz Berolina. On, njegova žena, dekla in en brodar so ranjeni. Misijonar se je vrnil nazaj v Kanton. — Don Alfonso je bival nekaj dni v Gasteinu. Obiskal je belgijskega in rumunskega kralja kista mu obiske po svojih adjutantih vrnila. — Delavska gibanja. Častni pometaji v Barceloni so vstopili v strijk. Prišlo je do nemirov, pri katerih je bilo mnogo aretiranih. — Pogreb Menotti Garibaldija. Sinodi se je vršil pogreb generala Menottia Garibaldija, sina revolucionarja Garibaldija. Kralj je poslal venec na krsto. Krsta je ležala na tonovi lefati, ki jo je peljalo šest konj. — Proti predsedniku Rooseveltu se je začelo med častniki gibanje, ki ima namen, preprečiti zopetno izvolitev njegovo za predsednika. — Laški vseučiliščniki so imeli v Clesu na Tirolskem shod, na katerem so protestirali, da bi se lahko vseučilišče ustanovilo v Gorici ter so zahtevali ustanovitev laškega vseučilišča v Trstu. — Spremembo državno zbornskega poslovnika je zahteval na svojem shodu državni poslanec Heimrich, češ, da sicer ni misliti na redno delovanje avstrijskega parlamenta. — Shoda proti ustanovitvi nemške šole v Lvovu se je udeležilo tisoč česb. — Čehi združeni? Češka poslanca Baxa in Fressl sta imela te dni shod. Baxa je povdarjal, da je treba napram vladi sedaj izrabiti položaj. Na bodočem kongresu čeških strank bo sklenjen način skupnega nastopa. Ako bi tudi Ogrje odnehali, tedaj moramo pokazati, da je poleg ogrskega tudi češko državno pravo. Poslanec Fressl je obljuboval obstrukcijo na godbi z Ogrsko in vojni predlogi.

Oklıc!

Kdo ga ne pozna biserja naše slovenske domovine — divnoromantičnega **Bleda**? Kdo še ni videl jezera bliz' Triglava? Kdo se še ni zibal po temnomodrih valovih njegovih in še ni prepeval one stare a vendarle zopet vedno nove melodije, da so ribcam srca vsem igrale in skakljale nad vodo? Komu niso one ure v vedno dragem spominu, ki jih je preživel na Bledu?

Res! **Bled** je biser naše slovenske zemlje, a biser Bleda je **Otok** sredi jezera z lepo romarsko cerkvico naše ljube nebeške Gospe, ki na jezer^u stanuje in v nebesih kraljuje. Tukaj se zbirajo v velikih trumah vsako leto verni Slovenci, tukaj poje neprenehoma oni zvonček, s čegar glasovi se dvigujejo srčne želje pobožnih romarjev pred tron kraljice nebes.

Nekaj pa si, bodi ptujec ali domačin, dosedaj pogrešal na Bledu. Ko si se z Otoka divil krasnim letnim hišam in palačkam, ki so v temnozelenih gajih posejane po jezerskem obrežju, ko se ti je v spominu porajala cela vrsta preteklih stoletij, katere je že gledal blejski grad nad strmimi pečinami jezerske gladine, obstalo ti je nehote oko pri župnijski cerkvi sv. Martina tam pod strmino starodavnega gradu. Niti njena vnanja podoba, še manj pa njena borna notranja oprava ne bi bila primerna tako lepo se razvijajoči blejski okolici. Koliko manj pa je bil to dostojen prostor za bivanje **Najvišjega** med nami. Leta in leta je gledal sv. Martin, kako se pomlaja vse in prenavlja okoli njega, le njegov dom je vedno bolj razpadal. Sedaj pa je stara cerkev že podrtja in na nje prostoru se že visoko dvigujejo zidovi veličastne gotičke stavbe, zasnovane po prvotnih načrtih nesmrtnega graditelja Friderika barona Schmidta.

Podpisani stavbeni odbor pa si je, zapujoč na pomoč božjo postavil težavno nalogo, da pozida novo cerkev, kolikor moč s prostovoljnimi darovi.

Rad bi namreč varoval župljane velikih stroškov za cerkev, kateri so že itak z vzdrževanjem letovišča in z zidavo nove štirirazredne ljudske šole visoko obremenjeni.

Za zidavo samo ima sicer nekaj tisočakov pripravljenih, a še za sirov zid je pripravljeno komaj toliko, da se bo pokrila polovica vseh stroškov. Kje je pa notranja oprava? Dasi nerad, vendar je stavbeni odbor prisiljen zaupno se obrniti do domačih in tujih p. n. rojakov s prošnjo, naj po svojih močeh pomorejo, da se sezida dostojna in raju rodne zemlje primerno okrašena župna cerkev.

In ker ima Bled toliko občudovateljev in vsako leto toliko obiskovalcev, prepričan je stavbeni odbor, da bo že prihodnje leto, ko se obhaja 900 letnica, odkar je cesar Henrik II. podaril Bled briksenskim škofom, s pomočjo dobrotnikov mogel izvršiti svojo nalogo in stavbo izročiti nje vzvišenemu namenu.

Darovi naj se blagohotno pošiljajo na stavbeni odbor za zgradbo nove župne cerkve na Bledu.

Bled 25. avgusta 1903.

Stavbeni odbor:

Ernst knez Windisch-Graetz

načelnik.

Anton Hudovernik — Janez Oblak — Jožef Verderber — Franc Vidic.

odborniki.

Romarski vlak v Oglej in na Sv. Goro.

Romarski vlak v Oglej in na Sv. Goro odide iz Ljubljane na Mali Šmaren v torek, 8. septembra, okoli 11. ure zvečer. Ob 5. uri zjutraj prihod v Villa Vicentina (zadnja postaja), ob 6. uri v Oglej. Ob 7. pridiga, tiha sv. maša z blagoslovom, vmes sv. obhajilo. Zajutrek. Ob 9. pridiga in pontifikalna sv. maša. Po maši ogledovanje bazilike, kript, muzeja, na stolp itd. Ob 12. obed.

Ob 1. odhod iz Ogleja, ob 2. iz Villa Vicentina, ob pol 4. prihod v Gorico, odtod z omnibusi ali peš v Solkan in odtam peš na Sv. Goro. Ob pol 7. vhod v svetišče in pete litanije.

Zjutraj ob 6. pridiga in tiha sv. maša z blagoslovom, med njo sv. obhajilo. Potem zajutrek. Ob 9. pridiga in pontifikalna sveta maša. Ob 11. obed, ob 12. odhod z gore, ob 4. iz Gorice, ob 10. v Ljubljani.

Prosilo se bo v Rimu, da vsi udeležniki, ki prejmejo svete zakramente dobé popolni odpustek.

Sedaj torej še enkrat prosimo, da bi oglasenci voznino čim prej moglo vplačati (za II. razr. 12 K, za III. 7-80 K). In ker v tem času ne izide niti »Domoljub« niti »Bogoljub«, zato prosimo gospode duhovnike, da to naznani udeležnikom iz prostega ljudstva, ki »Slovenca« ne čitajo.

Ponavljamo pa še enkrat svojo željo, da bi se romanja udeležilo obilo število duhovnikov, katerim mora biti romanje v Oglej zlasti zanimivo in za katere smo je nalašč postavili na delavnik. Želeti bi bilo dalje, da — ako poromamo v Oglej kot Slovenci — da imamo s seboj tudi nekaj slovenske krščanske misleče inteligence, ki bi se sploh ne smela odtegovati nikjer, koder se ljudstvo udeležuje verskih vaj. Naša slavna gospoda naj bi imela pred očmi, da take reči niso samo za prostake in težake, ampak za vse, ki resno mislijo s krščanstvom. Kako odlični gospodje in v kolikem številu se udeležujejo dunajskega vsakoletnega romanja v Marijino Celje! In sicer sami možje! In tudi pri nas bi bilo želeti obile udeležbe od moške strani. Na to naj bi se gledalo pri vseh enakih cerkvenih podjetih in prireditvah!

Torej še enkrat prosimo, da se voznina čim prej doloži.

Nanovo se more še vedno oglasiti (in ob enem denar poslati) kanoniku dr. Fettich-Frankheimu, toda k malu. Vozne karte se bodo dobile pri istem gospodu. Pred škofijo št. 6.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. avgusta.

Sestanek krščansko mislečega dijaštva in učiteljstva. Ob polni dvorani »Rokodelskega Doma« se je včeraj popoldne vršil manifestacijski shod krščansko mislečega dijaštva in učiteljstva za slovensko vseučilišče. Razvila se je o tem vprašanju živahna debata ter so bile resolucije vprejete z velikim navdušenjem. Prejeli smo o sestanku obširno poročilo, katerega del prinašamo v današnji številki, jutri pa poročamo tudi o sestanku vrle »Slovenske zveze«. Zvečer se je vršil na vrtu restavracije pri »Zvezdi« komerz. Vrt je bil natlačen poln mlade inteligence. Tako obila udeležba od strani učiteljstva in dijaštva je pričala, da moč katoliško narodnih načel ni le mej delavstvom, mej zavodnimi našimi kmeti, ampak da se s čudovito krepkim napredkom organizuje v katoliškonarodnih načelih tudi moč mlade slovenske inteligence. Na komerz je poleg odposlanstva »Meščanskega kluba« došla tudi deputacija krščanskosocialnega delavstva, katero je dijaštvo in učiteljstvo živahno pozdravilo in po demokratičnih načelih podalo svojo desnico žuljavi roki delavčevi, katero liberalna inteligenca prezira. Tako je pokazalo naše dijaštvo in učiteljstvo, da ne ljubi samo s frazami svojega naroda, marveč hočejo biti pravi, odkriti bratje tudi nižjim slojem prebivalstva, ker tudi ti imajo toplo srce za bodočnost narodovo in le s skupnimi močmi bomo priborili narodu to, kar imamo začrtanega v skupnih svojih idealih. Pri tem pobratimstvu mlade inteligence s slovenskimi delavskimi stanovi smo želeli od srca, da bi se nikdar pota katoliško narodne inteligence ne ločila od pota slovenskih delavskih stanov! Predsedoval je shodu can. iur. Dermastija, ki je ob burnem ploskanju navzočega občinstva pozdravljal gg. poslance dr. Kreka, dr. Schweitzerja in dr. Zitnika, dalje tovarnarja g. Polaka, kanonike dr. Karlina in Fettich-Frankheima, posebno pa brate Čebe in Hrvate, dalje navzoče učiteljstvo in meščanstvo in zastopnike delavstva. Posebno toplo je pozdravil gđ. učiteljice, ki simpatizirajo z katoliškonarodnimi načeli in jih odločno zastopajo. Govornik je povdarjal, da nas vse družijo ideja krščanstva, ideja slovenstva in demokratizma in da tvorimo krepko celoto, ako je inteligenca združena z delavsko močjo. V boj, naprej do zmage! Bog in narod sta z nami, naprej torej na solnčni dan, na delo krščansko. (Burno odobravanje.) Društvena godba je zaigrala »Naprej!«, potem pa je vstal predsednik »Danice« stud. phil. Grafenauer ter pozdravljal občinstvo imenom »Danice«, ki hoče pridobivati slovenskemu narodu moč krščanskih načel, moč, ki so pripravljene za žrtve, ker le moč s trdnimi krščanskimi načeli je sposoben za žrtve. Nasprotniki so nam prorokovali pogin, a od 7 »Daničarjev« se je v preteklem letu število »Daničarjev« pomnožilo na 32 in letos jih bo v društvu 40! »Danica« pa je močna tudi po notranjosti, po temeljnih načelih, ki nas družijo, ki odvrčajo osebne prepire. Jasno se blesti »Danica«. Ugasnila bo — so upili nasprotniki in dobila je hčerko »Zarjo«; propala bo »Zarja«, so rekli, a dobila je sestro bratsko »Hrvatsko« na Dunaju. Vsi sloji slovenskega naroda so z nami in to nas bo bodrilo v boju do zmage. (Navdušeno pritrdjevanje in klici: »Živeli neustrašeni Daničarji!«) Gosp. phil. Marinko pravi: »Nekaj je zaropotalo z ustanovitvijo naših društev in mej naše liberalne oligarhe je padla bomba. Liberalizem je hotel usužnjiti učiteljstvo in dijaštvo, a tudi ta dva stanova se mu odpovedujeta. Iste razmere, ki so sodelovale pri ustanovitvi »Slovenske zveze«, so uplivalo tudi na nas. Govornik nazdravlja učiteljem, katerih zaupanje mora biti v ljudstvu, nazdravlja gđ. učiteljicam, katere, dasi so nežni spol, v boju za naša načela diči mo-

ška odločnost. Neustrašenim borilcem in odločnim borilkam za Slomskova načela je občinstvo prirejalo iskrene ovacije. Dež. poslanec dr. Krek je povdarjal, da se moramo učiti od ljudstva, kajti sama inteligenca in hinavstvo sta blizu skupaj. Bogato vernimo ljudstvu, kar smo od njega sprejeli. Proč hinavstvo! Gosp. akad. Grivec pozdravlja v navdušenih besedah navzočih pet deških akademikov, zastopnike bratskega češkega naroda, ki je nam uzor kako treba ideale združevati z delom. Ni nam treba povdarjati, da se klici »Živeli Čehi!« niso hoteli poleči in da je zopet in zopet zagrmelo: »Živela napredujoča katoliška zvesta mej brati Čehi!« Čeh g. Jemelka se je zahvalil in dejal, da so načela, za katera se borimo, edino prava. Naj bi se skoro izpolnili ideali velikega Slomskega in velikega Strossmayerja. Delajmo, da dosežemo velike cilje. Cand. iur. Lavrenčič je nazdravljal bratskemu mlademu hrvatskemu akad. društvu »Hrvatska« na Dunaju, ki je poslala na sestanek svoje zastopnike kot pride hrvatsko-slovenske vzajemnosti. Hrvat g. Butković je odgovoril z zanosom: Vas je bilo tudi malo, ko ste pričeli, pa ste zrasli. Tudi društvo katoliških hrvatskih akademikov hoče zrasti. Nam ne gre za osebe, marveč za načela. Kjer se pojavi katoliško ime, vedno je združeno s trpljenjem. A to nas ne plaši, ker delamo za ljudstvo, za ljudske ideale. Naj tudi po edinci trpé, ideja bo zmagala. Ta krasni govor je napravil velik vtisek in navdušenje, saj možje s takimi nazori imajo bodočnost! Deželni poslanec g. Jaklič predsednik »Slovenske zveze«, burno pozdravljan, pravi: Nasprotniki se čudijo, da krščansko-misleče dijaštvo in učiteljstvo skupaj zboruje, ker ne poznajo vzrokov, ki nas združujejo. Družni nas krščanska in demokratska ideja, a ker nasprotniki nimajo nič skupnega, zato skupaj ne zborujejo, kajti frakarija se sramuje učiteljev s »kmetiskimi manirami.« Dijaštvo z Masarykovimi nazori in učiteljstvo s Tavčarjevimi liberalizmom ne more skupaj korakati. Demokratska zvesta znavna mej nami razliko stanov. Živela kršč. ideja, živela krščanska demokracija! Tovar nar g. Polak je nazdravljal katoliško-mislečim dijakom in učiteljem nazdravljal njihovemu socialnemu delu, katerega liberalci ne poznajo, kajti stara resnica je, pod liberalnim podjetnikom mora delavec postati socialni demokrat. Imenom »Zarje« je nazdravljal g. teh. Podkrajsek. Gospod stud. med. Razberger je pozdravljal »Slov. kršč.-soc. zvezo« in delavce tob. tov. nakar se je zahvalil g. Gostinčar, pozivljajoč mlado inteligenco na delo za prava kmeta, obrtnika in delavca Složen bodi narod na temelju krščanskega demokratizma. Ob zaključku oficijelnega dela je zasvirala društvena godba, ki je ves čas pridno in dobro svirala, »Hej Slovani«. Občinstvo je vstalo in pelo z godbo. Omeniti nam je še izrednega vžitka, katerega je nam pripravil mešani zbor, ki je precizno pod spretnim vodstvom g. abiturienta Bajuka zapel celo vrsto krasnih skladb. Ko je potem ženski zbor zaključil pevski vspored je hvaležno občinstvo vrle pevke neprenehoma klicalo na oder. Dalje moramo še omeniti dveh govorov, ki sta vzbudila mnogo pozornosti: g. Smodeja v imenu koroških Slovencev in g. Kotnika v imenu slov. del. stavbinskega društva, kateremu je »Narod« prorokoval propad, ki pa vrlo napreduje in se bo dalje razvitalo v pomoč trpinov. Neoficijelni del je vodil g. dr. Krek z znano šaljivostjo in res prav republikanski. Na shod je došlo tudi mnogo brzojavk katere priobčimo v eni prihodnjih števil. Tako je končal krasni sestanek, ki je tako lepo pokazal veliko navdušenje za zmagojoča načela krščanstva, slovenstva in demokratstva. Dosledno delo po teh načelih bo tudi nadalje množilo naše vrste.

Provincionalom kapucinske provincije na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem je bil včeraj izvoljen P. Edvard Bervar, rodom Novomeščan.

Važen shod. Dne 25. t. m. so imeli celjski slovenski odvetniki in notarji ter njih uslužbenci posvetovanje, kako skupno in odločno nastopiti proti nemškemu terorizmu

pri sodnih in drugih oblastih, zlasti proti domišljevanju nemških uradnikov, ki so v zadnjem času začeli proglašati, da je provokacija, ako se jih v uradu slovenski negovori. Ako bodo sklepi tega važnega shoda določeni tudi za javnost, jih priobčimo.

Poročil se je danes 26. t. m. posestnik in župan na Koroški Beli gospod Anton Potočnik z gđ. Marijo Udirjevo z Besnice.

Psovarki mej ljubljanskimi Nemci. Debeli Ohm vitez Janušovsky, ki je časih pri sodcih piva čutil slovensko kri, je sedaj neki prvak dopisovalnega urada ljubljanskih Nemcev, ki ima namen blatiti Slovence in zavita poročila s psovkami na Slovence pošiljati v svet. Tako je ta mož tudi v »Tagespost« zapisal, da je nastop slovenskih trgov. uslužbencev pri zadnji volitvi v trg. bolniško blagajno bil »bubenhaft«. Mož postaja res nekoliko preveč predrzen! »Tagespost« pravi, da je dosednji predsednik Mayer vsako leto dobil od velikih trgovskih tvrdk podpore za društvo. Ali meni »Tagespost«, da tega sedaj več ne bo. Trdke, ki imajo trgovske zveze z Ljubljano se pač ne bodo ozirale na hudobne želje graške »Tagespost« in če se bi, tedaj je dovolj drugih tvrdk, ki bodo radostno prevzele z istimi obveznostmi trgovske zveze z Ljubljano.

Lahi in pravilnost. Iz občinskega sveta goriškega se poroča: Resolucija akademičnega ferijalnega društva »Adrija« glede ustanovitve slovenskih ljudskih šol v Gorici je hotel podžupan Bombig izročiti pravnemu odseku, a starešina dr. Pinausig je bil mnenja, da naj mestni svet o omenjeni resoluciji preide na dnevni red, kar je mestni svet seveda tudi storil. Pride še čas, ko Sloveni Lahom to povrnejo!

Shod v Polskavi. V nedeljo dne 23. t. m. je bil v Polskavi jako buren politični shod. Govorila sta poslanca Robič in Rožkar in dr. Kukovec iz Celja. Slednjega so podkupljeni nemčurji z vso svojo divjestjo hoteli prisiliti, da bi pretrgal svoj govor, pa so klavrno pogoreli. Shod je bil sijajna zmaga slovenske stvari na Polskavi.

† **Notar Vehovar.** Poročali smo že, da je v Cerknici na Notranjem umrl c. kr. notar g. Leopold Vehovar. Bil je rojen na Pristavi pri Šmarjah na Štajerskem, gimnazijo je študiral v Mariboru, v Celju se je pripravljaj za notarj kot koncipijent in nastopil leta 1894 svoje mesto kakor c. kr. notar pri novoustanovljenem okrajnem sodišču v Cerknici. Gosp. Vehovar je malo prekoračil 40 let. Brat njegov, g. Miloš Vehovar, je c. kr. avskultant v Ljubljani.

»**Mali vitez.** Izšel je 16. sešitek romana H. Sienkiewicz-a »Mali vitez«. — Cena sešitku je 40 h.

— **Tri osebe zgorele.** Na Kresniškem vrhu pri Litiji je bil včeraj velik požar. Kakor se poroča, so v ognju zgorele tri osebe.

— **Podražen petrolej.** Petrolejske rafinerije so zvišale cene petroleja za mesec september za 50 v.

— **Vojaške vaje** se končajo 6. sept. in se vrnejo ta dan vojaki v svoja bivališča. Pritožbe o mučenju so letos čuti od vseh strani. To je menda že kar moderno postalo!

— **V Spodnji Sliki** je včeraj popoldne padel 5 letni deček Ivan Kogovšek, sin železniškega uslužbenca z ograje in si zlomil levo roko. Pripeljali so ga v deželno bolnico.

— **Stavka pri zgradbi železnice.** Pri zgradbi železnice v Hrušici so pričeli delavci štrajkati.

— **Štajerčev urednik invaliden.** »Štajerc« ima za urednika moža jako živahne preteklosti. Storklja ga je prinesla v zibelko njegovim poštenim kmetiskim staršem k Sv. Barbari v Haloze. Bil je potem dijak, bil je bogoslovec, bil je tudi pravoslovec. Bil je pa tudi pojak prostovoljec in je postal celo rezervni častnik. Toda nekega dne ga je gnal orožnik z nasajenim bajonetom — »skoz čevljev palc mo gleda« — iz Haloza proti Ptuj. Zato so pa g. Drevenšku pri vojaki »šterne« porezali in mesto častnika je bil naenkrat infanterist — pešec pri 87. pešpolku v Celju. Za bogoslovca ni bil primeren, za pravnika tudi ne, še manj pa za c. in kr. častnika, no, in vsled tega je ta dobri Haložan postal »Štajercman«, urednik nemčurskega časopisa v Ptuj. Ostal je pa tudi pešec v rezervi c. in kr. 87. pešpolka. Prišel je pred tednom dni v Celje,

da bi nosil za vajo telečnjak in se malo zbrihtal za težavni posel urednika nemčur-skega časopisa. Pa kaj se je zgodilo. Niti za bogoslovca, niti za jurista, niti za čast-nika ni bil naš Haložan sposoben, pa smelo bi se pričakovati, da bo vsaj za pešca pripraven. Pa ne! Stokal je tako dolgo, kako nujno je pri uredništvu „Stajerca“ ptujskim nemčurjem potreben, da so ga slednjič kot in valida odpustili. Spoznano je bilo, da je Haložan zbežal na splošni oslabeledosti živcev. Torej nevarna bolezen, saj so živci posebno z možgani v tesni zvezi. Kaj bode zdaj s „Stajercem“. Ubogi urednik — in-valid!

— **Utopljenca** so našli dne 19. av-gusta v vodniaku pri tovarni v Radohi, 21 let starega Jožefa Štamberger, doma iz Za-bižje št. 53 občine Jelšane, okraj Volovsko. Bil je pokopan na pokopališču Podgradom 21. avg. Preiskava bo dognala, ali se je iz-vršil samomor ali hudodelstvo.

— **Deželna vrtnarska razstava** se odpre dne 5. p. m. v Celovcu. Seveda je popolnoma nemška in prepričani smo, da za Slovence ne bo imela nobene koristi, kajti bognež, da bi morda kak Slovenec pod svojim slovenskim napisom kaj razstavil. Zato tudi ne verjamemo, da bi se razstave Slovenci sploh udeležili.

— **Shoda čebelarjev** v Šmartnem pri Kranju se je včeraj vdeležilo okolu 50 čebelarjev.

— **Celjski župan** Dne 25. t. m. je novo potrjeni celjski župan Julij Rakusch storil uradno prisego v roke namestništev-nega svetovaleca barona Apfaltrerna in v na-vzočnosti celega obč. zastopa.

— **Požar**. Dne 24. t. m. je gorela v a s Podlog pri Gotovljah v Savinjski dolini. Čprav so prošle na lice mesta tri požarne brambre, se jim je zaradi pomanj-kanja vode posrečilo omejiti ogenj na štiri predmete, ki so čisto pogoreli. Drugače bi bila pogorela vsa vas. — Isti dan je gorelo tudi na T o h a r j i h, vendar se je ogenj kmalu vdušil.

— **Vinska in sadna letina v no-vomeškem okraju**. Privatno se nam po-roča: Grozdje zori lepo; trte so polne, kar bo pridelka, bo dober, okusen. Vročina dobro dela, suše do zdaj še ni čutili. Vinogradi ob bregovih Krke in okolu Novega mesta (Trške gore) in bližnje okolice so polni. — Sadja bo tod tudi precej, zlasti češpeli; drva ni veliko, koder so spomladi gosnice obirali.

— **Pobegnili** je z odgona pekovski pomočnik Janez O k o r n iz Litije.

— **Nesreča pri gradnji železnice**. Pri gradnji železniškega predora pri Jese-nicah je bil povožen Makedonec Stanojko Š t o j c e ter je ostal na mestu mrtev.

— **Pasja steklina** se je pojavila v Boh. Bistrici.

— **Za pogorele Vačane** so priredili Litijci v nedeljo veselico na vrtu gostilne pri Fortuni. Ljudstva iz Litije in sosednega Smartnega je bilo toliko, da je napolnilo prostorni vrt. Litijška godba je vrlo dobro svirala. Istotako je tudi mladina litijska v splošno zadovoljnost igrala izvirno igro Sardenkovo „Strijc Matevž.“ Tombola je do-nesla mnogo lepih dobikov. Čisti dohodek se bo porazdelil med revne Vačane. Čast vrlim Litijcem! — O tem nam poroča še drug dopisnik iz Litije: Veselica, katero so priredili preteklo nedeljo v korist pogo-relcem na Vačah, uspeša je kar najslajnejše. Prostoren vrt gostilne „pri Fortuni“ zaseden je bil do zadnjega kotička. Igra „Strijčev god“, katero je sostavil navlaš v ta namen domači naš dramatik, g. Silvin Sardenko, je zelo ugajala občinstvu. Vsaj so pa tudi igralci, domači dijaki, igrali izborni in se potrudili, rešiti čast sebi in uprizoritelju mične in zelo zabavne jednodejanke. Gospod Silvin Sardenko je pokazal s tem zopet iz-reden svoj talent in svojo dovršenost na polju dramatike — za trud in požrtovalnost bodi mu tu izrečena srčna hvala. Igrji je sledila prosta zabava in občinstvo se je ob zvokih domače godbe, ki je svirala neumorno razne komade, zabavalo najprijetneje do po-znega večera. — Uspeh prirejene veselice je bil vsestransko zadovoljiv in nabrala se je lepa svotica za nesrečne, pomoči potrebne pogorelece. Omeniti je še, da so počastili s svojo navzočnostjo veselico mej drugimi tudi prebлагородni gospod k. kr. okrajni glavar Tekavčič z gg. uradniki okrajnega glavarstva in mnogo gostov iz bližnjega Smartna.

— **Burja odpeljala železniški vagon**. Iz Polzele se poroča: Močna burja, ki je v sredo večer razsajala, odnesla, ozir. odpeljala je ob 10. uri zvečer iz postaje Pol-zela-Braslovče železniški vagon, kjer je s premogom naložen stal. Grozna nesreča bi se bila lahko pripetila, ko bi se bilo to pred peto uro zgodilo in bi bil vagon, katerega je bil veter s vetrovo naglostjo skozi postaje St. Peter, Zalec in Petrovče proti Celju gnal, v iz Celja prihajajoči vlak trčil. Okoliščini, da proga od Zaleca proti Celju ne pada in vrhu tega velik ovinek dela, valed česar je vagon z manjšo naglostjo v Celje priletel, ter srečnemu slučaju sploh se je zahvaliti,

da se ni med potjo ali na postaji v Celju velika nesreča pripetila.

— **Obrotni inspektorat**. Minister za trgovino je v sporazumljenju z ministerskim predsednikom kakor voditeljem ministerstva za notranje stvari imenoval obrtnega nad-zornika II. razreda. Ahila Pellegrinija, predstojnikom obrtnega inspektorata za 11 nadzorovalni okraj s sedežem v Pulju. Kdaj pa Kranjska dobi obljubljeni obrtni inspek-tor.

— **Obletnica** Jurkove kočje na Lisci se bo praznovala dne 6. septembra t. l.

— **Iz Rodice** se nam poroča: Dne 23. t. m. se je tukaj vršila ob čbini ude-ležbi ljudska veselica v prid revne šolske mladine. Pri veselici je vrlo igrala mengiška godba. Za areč liv so domača dekleta pre-zvela prodajanje srečk. V mraku so se za-svetili mnogi lampijoni tik groblskega drevoreda, ki je bil okrašen z zastavami. Na drugi strani so zažigali umetni ogeji, ki ga je prekrbel g. baron Wurzbach ml., kateri je tudi veliko pripomogel k slav-nosti.

— **Loške novice**. Na klancu v Zmencu se je prevrnil dne 24. t. m. nekemu voz-niku voz. Na vozu je bilo več ljudi, toda nobeden se ni ponesrečil, dasi je klanc v Zmencu silno nevaren. — Gospodarju, če-gar pastir je zadnjič klical po L ub n i k u na pomoč, je zmanjkalo 17 glav drobnice. Kam je zašla, oziroma kdo jo je odgnal, ni znano. Čuje se od strani da bo gospodar, vulge Matija iz Gabrovega, nekaj kanovan, ker je njegov pastir begal ljudi po Ljubniku. Vsi so bili prepričani, da je ponesrečenec neki lovec iz Ljubljane, nazadnje so pa d. bili pastirja. Da je lahko štiri ali tri dni klical ni čudno; ko ni bilo nubenega doma, je sel domu po krohu. Zato so ga tudi tako težko našli. — Tu pri nas se nekaj govori, da pride v kratkem v Cengrob krščansko soci-jalna zveza iz Ljubljane. G o t o v e g a še ni nič znanega, klidemo pa Ljubljancem in dru-gim, ki res mislijo priti v Cengrob: Le k nam, saj naši ste! — Na dan Mai. Smarna popoldne bo zbranih v Cengrobu večje šte-vilo Marijinih družb. V romarski cerkvi bodo imele pridigo in litanije.

Ljubljanske novice.

Delavcev — zidarskih in dninarjev, manjka v Ljubljani. Trška Supančič jih po-trebuje okolu 50. „Kranjska stavbna družba“ baje okolu sto. Pri novem vojaškem stre-lišču, zgradbi mestne vrtnilnice 1. dr. se to pomanjkanje opazuje. Zakaj s pa baš v Ljubljani ti delavci bolje ne plačajo, da gredo drugam dela iskat?

Imenik porotnikov Mestni magistrat razglašuje: V smislu § 6. zakona z dne 23. maja 1873. l. (št. 121 dr. zak.) se daje na znanje, da bo razgrnjen prvotni imenik porotnikov za l. 1904. od četrtka 20. dne avgusta do petka 28. dne avgusta 1903. v pisarni magistr. tajnika, na Mestnem trgu št. 27, II. nadstropje, soba št. 5, na vpogled, kjer ga v omenjenem času med uradnimi urami vsakdo lahko pregleda in naznani proti njegovi sestavi svoj ugovor. Porotniškega posla so po § 4. omenjenega zakona oproščeni: 1.) tisti, ki so že pre-stopili 60. leto svoje dobe za vedno; 2.) udje-deželnih zborov, državnega zbora in dele-gacij za čas zborovanja; 3.) osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi; 4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelniki in tako tudi lekarnarji, ako uradni ali občinski načelniki zanje potrdi, da jih ni mogoče utrpiti za sledeče leto; 5.) vsak, kakor je preje temu poklicu v enem porotniškem razdobju kot glavni ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega koledarskega leta.

Našel je si: Ivane Tomo, stanujoče na Stari poti šte. 11, na Zaloški cesti srebrno verižico.

V Ameriko. Danes ponoči se je odpe-ljalo odid 218 oseb v Ameriko.

Beg iz blaznice. Ivan De franceski, 36 let star doma v Šturjih pri Vipavi, je danes dopoldne pobegnul iz blaznice na Studenec.

Prekupovanje na trgu — brez kontrole. Kdor ima čas, lahko opazuje, kako gospo-darijo prekupovalci na ljubljanskem trgu. Draži in prekupuje se v mestu kot pred mitnicami in ob vsakem času! V Ljubljani je konsumer revež, ki je prepuščen prosti volji prekupovalcev, da bi ga kdo branil, je škoda misliti! Čemu, prašamo, čemu imamo neki tistega dragega tržnega nadzornika?!

Poslopje „Jozefinuma“ so pričeli ob Eli-zabetnej cesti razširjati.

Ukradena denarnica. Mariji Selak, ši-vilji v Gradišču je bila včeraj popoldne ukradena denarnica, v kateri je imela 30 K. Denarnico je bila pustila na oknu pri stanovanju. Tatvine sumljiva sta dva delavca, ki sta na dvorišču delala.

Izjubljeno. Na poti od Kozlerievega vrta po Latermanovem drevoredu, Franca Jožefa cesti in po Selenburgovih ulicah do kazinske kavarne je izgubil natakari Jožef

Carle, stan. na Dunajski cesti št. 2, zlato kravatno iglo.

Odbor „Zveze slovenskih kolesarjev“ opozarja svoje člane na skupni izlet, ki se vrši v dnevih od 5. do 8. septem-bra t. l. čez Trbiž, Pontebo, Vi-de-m, Goric, Akvilejo in eventuelno v Benetke. Podrobni program objavil se bo pravočasno. P. n. člani, ki se žele tega izleta udeležiti, zglasé naj se čim preje, najpozneje pa do 2. septembra pri zvezinem predsedniku g. Rudolfu Veselu in v zagotovilo udeležbe prilože znesek po 10 K, kateri v slučaju izostatka zgladčenja društveni blagajni pripade. Ker treba v Italiji posebne legitimacije, vpošljejo naj gg. izletniki tudi svoje fotografije. Torej na mnogobrojno svidenje!

V Trst so jo popihali včeraj popoldne 12letni Franc Saron, stanujoč na Dolenjski cesti št. 8 Milovan Šilda, star 15 let, stanujoč ravnotam in 12letni Adolf Heršič, stanujoč na Karlovske cesti št. 7.

Z rešilnim vozom. Včeraj popoldne je na Karlovske cesti mestni ubožec Ivan Hu-deček spodrnil in padel tako nesrečno, da se je na glavi pobil in so ga morali prepe-ljati z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Vstaja na Balkanu.

Ruska vlada je naročila svojim konzulom, naj se z ozirom na umor Š e r b i n e in R o s t k o v s k e g a natančno drže vseh konzularnih naprav in navad, vendar naj se obnašajo korektno in ne dajo povoda za provokacije. Kakor se vidi, Rusija postopa zelo previdno in se skrbno ogiba vsega, kar bi zamoglo provzročiti očitane, češ, da neti ogenj upora na Balkanu. Brezdvomno bo pa prišel čas, ko bo Rusija rekla: „Dovolj krvi!“ in bo z mogočno roko napravila mir na Balkanu.

Turčija pri celem gibanju ni tako ne-dolžna, kakor se dela, in na umorih ruskih konzulov ima tudi ona svoj delež. Iz Mo-nastira se poroča, da je konzul Man-delstam v preiskavi o umoru Rostkovskega prišel do zaključka, da je bil Rostkovski žrtva velike zarote proti tujim konzulom. Ko so morilca Halmija pripeljali na morišče, je zavpil: „Dobro, če sultan hoče, se žrtvujem zanjga. Toda poprej ho-čem še nekaj odkriti...“ V tem trenutku ga zgrabijo rabelji in — skrivnost je nesel s seboj s tega sveta. Rusija ni tako slepa za take stvari in prišel bo čas, ko bo pokazala, da je pazno gledala in videla vse, kar se je godilo na skrivnem.

Sultan se je sicer udal in Rusija je od-poklicala svoje brodogve, za trenotek je od-stranjena nevarnost konflikta med Rusijo in Turčijo, toda položaj je še vedno skrajno nevaren in bolj ko kedaj se nam je bati presenečenj.

S tem, da je Turčija postavila svoji po-litiji in žendarmeriji evropske častnike na čelo, s tem je vstajem dala le poročstvo za manj krvave represije in vstaji bodo sedaj še manj pri volji odložiti orožje. Turčija je izgubila s tem le svoje avtoritete in zdi se, kakor bi imela varuha. Francija in Anglija bi rade imele mejnarno konferenco v Ca-rigradu, toda še naprej se lahko reče, da bi bila taka konferenca ravno tako brez-plodna, kakor ona l. 1876 ker Turčija hoče rajši vojsko, kakor da bi se udala. Bolgarija in Srbija se živahno pripravljata in treba se je bati izbruha že v malo mesecih, vkljub vsem pomirjevalnim notam. Turčija je čisto prepričana, da pride do vojne. In ravno se-daj se kuje bojna zveza med Turčijo in Grško, kar pomeni, da se Turki pripravljajo na krvav odpor, pri katerem jim bodo Grki pomagali prelivati krščansko kri. Sploh se Grki vedno obračajo sovražno proti Bolga-rom in zato ni čuda, da Bolgari večkrat na-padejo tudi Grke. Kajmakam iz Vazilika na bolgarski meji ob Črnem morju je dobil raz-glas makedonskega odbora, v katerem se razglasa, da bodo Bolgari po večstoletnem robovanju otresli raz sebe turško gospodstvo. Ko je prišlo rusko brodogve pred Inia, so napadle zvečer vataške, vojaško organizirane in uniformirane čete, štiri grške vasi. Ubityh je mnogo orožnikov in vojakov. O vataškem gibanju v a d r i a n o p e l j s k e m v i l a - j e t u se poroča, da so vstaji napadli več vasi okraja Kirk-Kilise. Razdrli se več vojašnic, prisvojili si pušk in živeža. V vasi Stojlowo so zažgali vojski svoje šotore in zbežali pred vstaji. V mestu Kirk-Ki-lise je mnogo ranjenecov. Iz Adrianopelja so odpoklicali mnogo bataljonov, tako, da je mesto sedaj skoro brez posadke. S tem je tudi v zvezi, da so vstaji mesto popolnoma ločili od zveze z drugimi mesti in da so trdnjavo napadli z bombami. Toda čete so jih odbile in potem so začeli Turki v mestu kristijane klati. Med turškimi četami se raz-širjajo vesti, da je pričakovati povelja za napadna južno Bolgarijo.

Pri Kusturu v monastirskem vila-jetu so napadle vataške čete poštni vlak. Vse turško spremstvo so pobili in pobrali precej denarja. Pri Dobnem dolu se je bil boj med vstaji in Turki, v katerem so bili Turki poraženi. Posameznosti še ni.

V okolici K u k u s a se je bil vroč boj med vstaji in vojski. Turki so pobiti in imajo 12 mrtvih. Na strani vatašev so se borile tudi ženske. Napis na zastavo („Smrt ali svoboda“) je uvezla učiteljica Ana, ki je zastavo branila s veliko hrabrostjo. Ubila je 3 vojske. V gorovju Kajmarčelan so se bile vataške čete s turškimi. Vstaji imajo 15 mrtvih in 30 ranjenih, Turki pa 6 mrtvih in 3 ranjene. (Seveda po poročilu porte.)

Boji so se vršili tudi pri Babuku, Slivari, Teklijah in drugih krajih. Na obeh straneh je mnogo izgub. Vstaji so zmagoviti. V vasi Gornji pri Kruševem so Bolgari ustanovili pekarno za vojskine po-trebe.

119 vatašev, ki so jih Turki vjeli v Kruševem, so pripeljali v Monastir. V Mo-nastiru so ustanovili Turki sodišče, obsto-ječe iz 4 Turkov, 2 Grkov in 1 Armenca. Ker pa Grki trdno drže s Turki, je sodišče čisto turško; sodilo bo vjete vataše.

Bolgari so baje napadli kraj B i r g o s in ga skoro popolnoma porušili. Poslopje gu-vernerrjevo so z dinamitom vrzli v zrak. Nekaj grških rodbin se je rešilo v Carigrad. V Carigrad dan za dnem prihajajo vozovi z ranjenci iz Makedonije.

Na prelazu Šipka je veteranako društvo iz Sredca hoteli imeti slavnost. Toda z ozi-rom na žalostne razmere v sosedni Mace-doniji slavnost izostane.

V Bolgariji splošno prevladuje mnenje da se vlada v očigled poročil iz Makedonije ne bo mogla dolgo upirati ljudski volji in bo moralo priti do vojske. Dozazano je, da so v monastirskem vilajetu turške čete v vseh vasih kamor so prišle strahovito divjale in pomorile vse bolgarsko prebi-valstvo, može žene in otroke. Bolgarija pri-čakuje pomoči tudi od Črne gore. Bolgarski diplomatični agent Rizov je na črnogorskem dvoru storil že tozadevne korake. Knez Nikita je odgovoril pri-srečno in poudarjal bratstvo, ki je bilo in je med obema državama.

Upriporiteltji velikega shoda za Ma-ke-donijo in Staro Srbijo delujejo izvanredno živahno, da bi bil shod res veli-kansk. Na dan shoda bo turško poslanstvo zastraženo od vojaštva. Listi o jstro pišejo proti evropskim velevladstvom. „Štampa“ pravi: „Od egoistične Evrope nimaio naši zatirani bratje ničesar pričakovati. Shod bo sklenil, kako jim bomo pomagali.“

Kralj Peter se je izjavil pri vsprejemu d e p u t a c i j e učiteljev o razmerah v Makedoniji sledeče: „Mi bomo vse storili, da se preporna vprašanja rešijo mirnim po-tom; toda pripravljeni moramo biti na vsak način.“

Vse torej kaže, da je vojska neiz-ogibna.

Dogodki na Hrvat-skem.

Varaždinsko državno pravdnštvo toži 94 Ludbrežanov radi zločina vstanka. Branil jih bo vrli varaždinski odvetnik g. dr. Pero M a g d i č.

Novim velikim županom v Srijemu je imenovan Imro pl. H i e d e g k e t y, pod-županom pa Josip Subotić, seve oba odločna vladinovca.

Sloga mej Srbi in Hrvatje se utrjuje. Nekateri Srbi so pričeli pošiljati doneske istrski hrvatski družbi s v. Cirila in M e t o d a.

Mnogo se govori o odstopu zagrebskega velikega župana Budisavljevića. O tem smo dobili zanimiv dopis, katerega priobčimo v eni prihodnjih števil.

Župnik N o v a k že štiri mesece sedi v preiskovalnem zaporu, a še vedno ni do-bil v roke obtožnice.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Ponesrečeni doln. V Genovi se je peljalo nekaj mladih ljudi v malem dolnu po morju. V pristanišču je pa zašel doln med dva parčka, ki sta ga zmečkala. 18letni Ferdinand Gorg je našel smrt, drugi so se rešili. — P o v o d n j i v K i n i. V Kini je zopet velika povodenj. Rumena reka je izstopila in preplavila vse na okoli. Vsi kraji med Tungfu in med morjem so pod vodo. — S t r a j k je med delavci parnega mlina v Dunajskem Novem mestu. Tudi de-lavci dunajske tovarne iste firme štrajkajo. — Minister Pelletan o k r a d e n. Ministru Pelletanu je nekdo ukradel več važ-nih listin in več tisoč frankov na potovanju proti domu. Felletan tatvine ni poprej zapa-zil, predno ni v neki trdki hotel nekaj plačati. — Vzrok velikanskega požara v Budimpešti je velika lahkomišljenost, s katero se je preziralo varnostne naprave. Ko je v skladišču se pojavil najprej mal plamenček, je nek trgovski uslužbenec za-grabil bližnjo malo brizgalnico, da bi po-gasil plamen, v brizgalnici pa ni bilo — vode. Nato se je ogenj bliiskoma razširil. Ogenj se je pojavil vsled nedostitnosti pri električni razsvetljavi. Skode je 4 milijone kron. — P a p e ž P i j X. je povabil dunaj-

skega slikarja Lippage, naj ga pride slikat. Postavila avtomobilih pripravljala ruska vlada. — Izbruh Vezuva. Neki bavarski učenjak prorokuje, za dan 29. t. m. silen izbruh Vezuva. — Ne srede v gorah. V nedeljo sta padla dva dunajska turista v okolici Peilensteina raz neke skale in se težko pobila. Tretjega, ki je zašel, so morali iti iskat. V ponedeljek je pa padel raz neke skale na Gamshaltspitze (2290 m) nek štrasburški turist. Dva monakovski turista, ki sta bila v obližju in videla kamenje padati sta slagledat in našla ga mrtveca. Pri sebi je imel list z imenom Karl.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj, 28. avgusta. (B. B.) Kakor poroča „Fremdenblatt“ je vojni minister odločil, da je moštvo tretjega letnika ki je bilo po navadi odpuščeno po velikih voj. vajah, dan dopust do 31. decembra. Ta odredba je provizorična. Definitivna odredba pride, ko se vrne cesar na Dunaj in odvisna je definitivna odredba tudi od razvoja stvari na Ogrskem.

Budimpešta, 26. avgusta. Grof Goluchowski se je danes pripeljal sem in je bil od cesarja sprejet v avdi-jenci.

Budimpešta, 26. avgusta. „Buda-pesti Hirlep“ pravi, da se cesar po obisku angleškega kralja zopet poda nazaj v Budimpešto, ako do tedaj ne bo rešena kriza.

Budimpešta, 26. avgusta. V ob-čini Kösveld sta dva tatova po noči ulomila v cerkev. Ponočni čuvaj in duhovnik sta tatove zalotila ter jih v temi tako nabila, da sta tatova ubita ob-ležala.

Budimpešta, 26. avgusta. Opozicija namerava, ako kriza do prihodnjega tedna ne bo rešena, zahtevati izredno sejo državnega zbora, v kateri bi za-htevala pojasnila od Khuena-Hedervar-ryja, kaj meni storiti v zadevi vojaških novincev. Radi ex lex položaja name-rava opozicija pozvati davkoplačevalce, naj ne plačajo nič več davka. Opozicija zagotavlja, da se za male konce-sije ne uda.

Zagreb, 26. avgusta. Ban Pejače-vić je zasledil, da so razni višji urad-niki umirovljenemu sekcijememu šefu Krajcosvicsu z raznimi menjicami po-magali iz zadrege. Dotične uradnike namerava ban upokojiti. Razkritje na-pravlja vtis male Panama.

Monakovo, 26. avgusta. Sestre kraljice Drage so se tu stalno naselile.

Sofija, 26. avgusta. Predsednik moskovskega slovanskega blagotvo-ritelnega društva Spiridonovič potuje po Balkanu. Gotovo ni brez povoda šel v sedanji vročini na potovanje. Spiridonovič pravi, da od Rusije ni-majo sedaj Slovani na Balkanu nič pričakovati, združijo naj se sami mej seboj posebno Srbi in Bolgari ter naj se dogovore o delitvi Makedo-nije. Shodi po Srbskem za Make-donce so njegovo delo.

Carigrad, 26. avgusta. Sultan se dogovarja z bivšim guver. na Samosu in Kreti, Jurijem-pašo Berovićem, ki je za časa grško-turške vojske pal v nemilost in sedaj v pregnanstvu živi v Benet-kah, da bi sprejel mesto generalnega guvernerja za Makedonijo. Berović je Srb iz Albanije.

Belgrad, 26. avgusta. Skupščino v prilog Makedoncem so preložili na prihodnji teden. Skupščini v Belemgradu slede shodi po vsej Srbiji.

Pariz, 26. avgusta. Terezo Hum-bert jutri prepeljejo v ječo Saint La-zare, Frederica Humberta in oba Dau-rignac prepeljejo v ječo Sante.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Čelsiju	Veterev.	Nebo	Pada- vina v 24 urah
25. 9. zveč.	735.7	20.4	brezvet	jasno	
26. 7. jut.	737.3	17.3	sl. svzh.	sk. obl.	0.0
26. 2. popol.	740.1	18.2		oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 20.9°, normale 17.8°

Dunajska borza

dné 26. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	100.15
Skupni državni dolg v srebru	100.—
Avstrijska zlata renta 4%	120.80
Avstrijska kronska renta 4%	100.40
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92.25
Ogrska zlata renta 4%	119.25
Ogrska kronska renta 4%	97.90
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89.50
Avstro-ogrsko bančne delnice	15.81
Kreditne delnice	643.—
London vista	239.67
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117.25
20 mark	23.48
20 frankov	19.08
Italijanski bankovci	95.15
C. kr. cekini	11.32

Zitne cene

dné 26. avgusta 1903.

(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7.36 do 7.37
„ „ april	7.65 „ 7.66
Rž za oktober	6.16 „ 6.17
„ „ april	6.41 „ 6.42
Oves za oktober	5.49 „ 5.51
„ „ april	5.70 „ 5.71
Koruzna za avgust	6.18 „ 6.19
„ „ september	6.15 „ 6.16
„ „ maj 1904	5.25 „ 5.26

1109 1-1

Globoko ganjeni po mnogih dokazih so-
čutja med boleznijo in ob smrti gospoda

Ivana Mešetelj,

bivšega gostilničarja pri „Novem svetu“,

si štejemo v dolžnost za to, kakor tudi za
številno spremstvo ranjencev k zadnjemu po-
čitku in za darovane vence izrekatij najiskre-
nejšo zahvalo vsem sorodnikom in znancom.

V Ljubljani, 26. avgusta 1903.

Žalujemo ostali.

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev
lesovja, preprečuje gnailo,
oprhljost itd. Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike
ima v zalozgi tvrdka BRATA EBERL v Ljubljani,
Franciskanske ulice. 524 15 11-12

Vnanja naročila proti povzetju.

1357 44

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

J. N. Potočnik

krojaški mojster
v Ljubljani,
Sv. Petra nasip 2

se priporoča prečast. duhov-
ščini v izdelovanje duhoven-
ske obleke in talarjev
po najnovejšem kroju
in po nizkih cenah. 989 8-8

Nove zboljšane
gramofone

z glasovno-, ročno- in varstveno
cmarico, zelo priljubljeno med
duhovščino, po družtvih in med
zasebniki.

Gramofon „
“ avtomate
za gostilne zelo pridobitne
prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošč, katere zamenjujem za stare.

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 10-2

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brdo v Gorici

priporoča gospodom krčmarjem in zasebni-
kom pravo, pristao

Brisko vino

po prav zmernih cenah.

Razpečila se v sodčkih od 56 litrov
više ter na željo tudi vzorci.

Ob enem priporočamo ljubiteljem sadja
tudi razno sadje.

Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzellini št. 20.

1101 8-1

Dobri zidarji

se sprejmejo takoj v delo.

Vpraša naj se v pisarni F. Supan-
čič-a, Rimska cesta št. 20, ali pa pri
stavbi mestne hranilnice v Pre-
sernovih ulicah.

1108 2-1

Razglas.

V konkurzno maso mlekarske zadruga v Črnem vrhu spadajoča
mlekarska priprava se bode

dné 3. septembra t. l.

od 10. ure dopoldne naprej v zadruginih prostorih v Črnem vrhu
razprodajalo po javni dražbi.

Kar bi se ra dražbi ne prodalo, proda potem upravnik konkurzne mase pod roko.

Mlekarna, ki je obstala komaj dve leti oprmljena je z najnovejšimi potrebščinami
za ročno in parno delo ter se zlasti nove mlekarne, ki še nimajo oprave, in starjšo, ki
kočejo svojo opravo popolniti in namesto ročne uporabljati parno gonilno meč. opozarjajo
na to zelo ugodno priložnost, nabaviti si po ceni lepo opravo.

Inventar in cenilni zapisnik je na prepled pri upravniku konkurzne mase, ki daje
tudi vsa potrebne pojasnila.

Upravnik konkurzne mase:
Dr. Fran Horvat,
c. kr. notar v Idriji.

Naznanilo.

Kdor hoče poceni in dobro blago, naj na-
roči moj novi veliki cenik, kateri je gratis. Posebno pri-
poročam novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.

Vsa popravila točno in ceno, umetna delavnica v I. nad-
stropju. Za obilni obisk se najtopleje priporoča

Fran Čuden
urarski trgovec in posestnik v Ljubljani.
exportna tvrdka na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn
Union, založnik c. kr. drž. dolenjskih železnic.

Sivalni stroji, posebno za domačo rabo
prav poceni.

256 22

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Zitnik

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.